

ΤΑΜΕΙΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ Α.Ε.

Αθήνα, 14 Απριλίου 2022

Απαντήσεις επί αιτημάτων παροχής διευκρινίσεων που έχουν υποβληθεί από Ενδιαφερόμενους στα πλαίσια της Πρόσκλησης Υποβολής Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος αναφορικά με την ανάθεση σύμβασης παραχώρησης υπηρεσιών για τη χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση της Αττικής Οδού, η οποία δημοσιεύθηκε από το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. στις 20 Ιανουαρίου 2022 («Πρόσκληση»).

Εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά, οι όροι με κεφαλαία που χρησιμοποιούνται στο παρόν θα έχουν την έννοια που τους αποδίδεται στην Πρόσκληση.

	Παραπομπή σε όρο της Πρόσκλησης	Ερώτηση	Απάντηση
12		Στο άρθρο 8.2(iii) της Πρόσκλησης αναφέρεται ότι για επενδυτικά κεφάλαια (fund) ή εταιρείες επενδύσεων ιδιωτικών κεφαλαίων το Κριτήριο Χρηματοοικονομικής Επάρκειας είναι συνολική αξία ενεργητικού υπό διαχείριση ή ενεργών, δεσμευμένων και μη επενδεδυμένων κεφαλαίων άνω των 2.000 εκ. Ευρώ. Εντούτοις, στο άρθρο 10.6(i)(2) της Πρόσκλησης γίνεται αναφορά μόνο σε «ενεργά, δεσμευμένα και μη επενδεδυμένα κεφάλαια». Παρακαλούμε να επιβεβαιώσετε ότι η παράλειψη του «ενεργητικού υπό διαχείριση» στο εν λόγω άρθρο 10.6(i)(2) δεν είναι σκόπιμη και επομένως θα πρέπει να θεωρείται ότι το άρθρο αυτό αναφέρεται και στο «ενεργητικό υπό διαχείριση».	Παρακαλούμε δείτε τους τροποποιημένους όρους 8.2 (iii) και 10.6 (i)(2) της Πρόσκλησης.
13		Αποτελεί η αλλαγή της ταυτότητας του άμεσου μετόχου ενός μέλους προεπιλεγμένης Ένωσης Προσώπων, εφόσον επέρχεται πριν από τη Σχετική Ημερομηνία, μεταβολή στη σύνθεση της Ένωσης Προσώπων σύμφωνα με την παράγραφο 5.6. της Πρόσκλησης;	Η αλλαγή της ταυτότητας του άμεσου μετόχου ενός μέλους Προεπιλεγέντος Επενδυτή, ο οποίος αποτελεί Ένωση Προσώπων, δεν συνιστά μεταβολή στη σύνθεση της Ένωσης Προσώπων κατά την έννοια της παραγράφου 5.6 της Πρόσκλησης.
14		Επιτρέπεται, ενόψει της παραγράφου 5.7 (iv) της Πρόσκλησης, η αντικατάσταση σε μια προεπιλεγμένη Ένωση Προσώπων, πριν από τη Σχετική Ημερομηνία, του Επικεφαλής ο οποίος ανήκει σε μια δομή επενδυτικού κεφαλαίου με μια άλλη οντότητα την οποία διαχειρίζεται ο ίδιος διαχειριστής; Για τους σκοπούς της ερώτησης, θεωρείται ότι τα Κριτήρια Χρηματοοικονομικής Επάρκειας πληρούνται και στις δύο περιπτώσεις.	Κατά τον όρο 5.7 (iv) της Πρόσκλησης, η αλλαγή του Επικεφαλής είναι δυνατή μόνο εφόσον ο νέος Επικεφαλής πληροί τους όρους της παραγράφου 5.4 αυτής και αποτελούσε ήδη, κατά τον χρόνο υποβολής του Φακέλου Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος, μέλος της Ένωσης Προσώπων.

15		Είναι απαραίτητο για έγγραφα τα οποία υπογράφονται από την ίδια την Ένωση Προσώπων (π.χ., Επιστολή Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος, Παράρτημα ΣΤ-Υπόδειγμα 2) να έχουν τις υπογραφές όλων των νομίμων εκπροσώπων επί του ιδίου εγγράφου ή θα μπορούσε το κάθε μέλος της Ένωσης Προσώπων να υπογράψει το αντίστοιχο έγγραφο ξεχωριστά και να τα ενώσουν: Για τους σκοπούς της ερώτησης, θεωρείται ότι τα μέλη της Ένωσης Προσώπων δεν θα διορίζουν κοινό εκπρόσωπο.	Αναφορικά με την Ένωση Προσώπων, τα απαιτούμενα έγγραφα που αφορούν το σύνολο αυτής δύναται να υπογράφονται είτε από νομίμως εξουσιοδοτηθέντα κοινό εκπρόσωπο αυτής είτε από τους νομίμους εκπροσώπους εκάστου μέλους αυτής. Στη δεύτερη περίπτωση, το απαιτούμενο έγγραφο προσκομίζεται τόσες φορές όσο και το πλήθος των μελών της, υπογεγραμμένο από το νομίμως εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο του κάθε μέλους της Ένωσης Προσώπων.
16		Με ποιόν τρόπο θα υπογραφεί το Παράρτημα ΣΤ-Υπόδειγμα 2 από μια Ένωση Προσώπων, όταν ένα ή περισσότερα μέλη της επικαλούνται τρίτα μέρη σε σχέση με τα κριτήρια χρηματοοικονομικής επάρκειας; Το αντίστοιχο τρίτο μέρος θα πρέπει να υπογράψει το Παράρτημα Γ-Υπόδειγμα 1, ωστόσο η διατύπωση της τρέχουσας εκδοχής του Παραρτήματος ΣΤ-Υπόδειγμα δεν περιλαμβάνει ρητά την περίπτωση επίκλησης χρηματοοικονομικής επάρκειας τρίτων μερών.	Σε περίπτωση που Ένωση Προσώπων ή μέλος αυτής επικαλείται τη χρηματοοικονομική επάρκεια τρίτου προσώπου για την πλήρωση των Κριτηρίων Χρηματοοικονομικής Επάρκειας, τότε θα πρέπει να συμπληρωθούν τα αναλυτικά στοιχεία του τρίτου αυτού προσώπου και στο σχετικό πεδίο του Παραρτήματος ΣΤ – Υπόδειγμα 2 της Πρόσκλησης.
17		Μπορεί μία προεπιλεγμένη Ένωση Προσώπων να αλλάξει την ταυτότητα του τρίτου μέρους στο οποίο βασίζεται για τα Κριτήρια Χρηματοοικονομικής Επάρκειας πριν από τη Σχετική Ημερομηνία (στο μέτρο που, μετά την αλλαγή αυτή, η Ένωση Προσώπων εξακολουθεί να πληροί τα Κριτήρια Χρηματοοικονομικής Επάρκειας);	Μετά την ανάδειξη και ανακοίνωση των Προεπιλεγέντων Επενδυτών και μέχρι τη Σχετική Ημερομηνία, είναι δυνατή η αντικατάσταση του τρίτου προσώπου, τη χρηματοοικονομική επάρκεια του οποίου επικαλείται ο Προεπιλεγείς Επενδυτής, υπό την προϋπόθεση ότι θα ληφθεί η σχετική προς τούτο έγκριση από το Ταμείο. Περαιτέρω, το νέο αυτό τρίτο πρόσωπο θα πρέπει να πληροί τους όρους των παραγράφων 5.3 και 5.11 της Πρόσκλησης, τα Κριτήρια Προσωπικής Κατάστασης του άρθρου 7 και να υποβάλει το σύνολο των εγγράφων που

			προβλέπονται στις παραγράφους 10.5 και 10.6 της Πρόσκλησης.
18	Ένα μέλος Ένωσης Προσώπων, το οποίο είναι εταιρεία ειδικού σκοπού, προτίθεται να πληροί τα Κριτήρια Χρηματοοικονομικής Επάρκειας βασιζόμενο στους οικονομικούς πόρους ενός τρίτου μέρους, το οποίο είναι επενδυτικό κεφάλαιο. Τόσο το μέλος της Ένωσης Προσώπων όσο και το τρίτο μέρος ανήκουν στην ίδια δομή επενδυτικού κεφαλαίου και έχουν συσταθεί κατά τους τελευταίους 12 μήνες πριν από την Ημερομηνία Υποβολής. Σε αυτό το πλαίσιο, θα μπορούσατε να επιβεβαιώσετε ότι ούτε το μέλος της Ένωσης Προσώπων ούτε το τρίτο μέρος υποχρεούνται να υποβάλουν οποιεσδήποτε ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα επενδυτικά κεφάλαια, σύμφωνα με την παράγραφο 10.6.(i)(2) της Πρόσκλησης, μπορούν να υποβάλουν, αντί για οικονομικές καταστάσεις, εκθέσεις ελεγκτών ή σχετική πιστοποίηση επικυρωμένη από ελεγκτή ή την οντότητα η οποία τους παρέχει υπηρεσίες φύλαξης;	Σε περίπτωση που μέλος Ένωσης Προσώπων ή/και τρίτο πρόσωπο επί του οποίου στηρίζεται για την πλήρωση των Κριτηρίων Χρηματοοικονομικής Επάρκειας αποτελούν επενδυτικά κεφάλαια, τότε είναι δυνατή, κατά τον όρο 10.6(i)(2) της Πρόσκλησης, η προσκόμιση εκθέσεων ελεγκτών ή αντίστοιχων πιστοποιήσεων ελεγκτών ή της επιχείρησης, που παρέχει υπηρεσίες φύλαξης τίτλων στα επενδυτικά κεφάλαια, δίχως να απαιτείται η προσκόμιση ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων.	
19	Οι παράγραφοι 8.2 (iii) και 8.3 (γ) της Πρόσκλησης καθορίζουν τα οικονομικά κριτήρια όσον αφορά τα επενδυτικά κεφάλαια είτε ως «ενεργητικό υπό διαχείριση» είτε ως «ενεργά, δεσμευμένα και μη επενδυμένα κεφάλαια». Ταυτόχρονα, η παράγραφος 10.6. (i)(2) της Πρόσκλησης αναφέρεται μόνο σε έγγραφα που αποδεικνύουν τη «διαθεσιμότητα ενεργών, δεσμευμένων και μη επενδυμένων κεφαλαίων». Για τους σκοπούς της απόδειξης της πλήρωσης των Κριτηρίων Χρηματοοικονομικής Επάρκειας, θα μπορούσατε να επιβεβαιώσετε ότι: (1) το «ενεργητικό υπό διαχείριση» λαμβάνεται υπόψη σε σχέση με το Κατώτατο Όριο που αντιστοιχεί στο μέλος Ένωσης Προσώπων, (2) σε περίπτωση που ένα επενδυτικό κεφάλαιο διαθέτει και «ενεργητικό υπό	Παρακαλούμε δείτε τους τροποποιημένους όρους 8.2 (iii), 8.3 (γ) και 10.6 (i)(2) της Πρόσκλησης.	

		διαχείριση» και «ενεργά, δεσμευμένα και μη επενδυμένα κεφάλαια», τόσο το «ενεργητικό υπό διαχείριση», όσο και τα «ενεργά, δεσμευμένα και μη επενδυμένα κεφάλαια» λαμβάνονται υπόψη σε σχέση με το Κατώτατο Όριο που αντιστοιχεί στο μέλος Ένωσης Προσώπων;	
20		Στην παρ. 9.2 της Πρόσκλησης αναφέρεται: «Ειδικότερα, οι Προεπιλεγέντες Επενδυτές πρέπει να αποδείξουν, υποβάλλοντας τα Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης που ορίζονται στην παράγραφο 10.7 της παρούσας, προηγούμενη εμπειρία τουλάχιστον δύο (2) συνεχών ετών κατά τη διάρκεια των τελευταίων πέντε (5) ετών πριν από την υποβολή των Δεσμευτικών Προσφορών.....». Παρακαλούμε επιβεβαιώστε ότι νοείται ".... πριν από την υποβολή Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος - ήτοι από την 20η Απριλίου 2017-", καθώς η ημερομηνία υποβολής δεσμευτικής προσφοράς δεν έχει οριστεί και σε κάθε περίπτωση δύναται να μετατίθεται.	Σύμφωνα με τον όρο 9.2 της Πρόσκλησης, οι Προεπιλεγέντες Επενδυτές πρέπει να αποδείξουν, υποβάλλοντας τα Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης που ορίζονται στην παράγραφο 10.7 της παρούσας, προηγούμενη εμπειρία τουλάχιστον δύο (2) συνεχών ετών κατά τη διάρκεια των τελευταίων πέντε (5) ετών πριν από την υποβολή των Δεσμευτικών Προσφορών, με το πρόσθετο δεδομένο ότι σύμφωνα με τον όρο 6.2 της Πρόσκλησης, το Κριτήριο Τεχνικής Ικανότητας εξετάζεται κατά τη Β΄ Φάση του Διαγωνισμού.
21		Σύμφωνα με την παρ. 10.5 της Πρόσκλησης οι Ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να υποβάλλουν: «.....(iv) Υπεύθυνη Δήλωση του ν. 1599/1986 υπογεγραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπο/τους νομίμους εκπροσώπους του νομικού προσώπου, Υπόδειγμα αυτής της Υπεύθυνης Δήλωσης προσαρτάται στην παρούσα ως Παράρτημα Ε. (v) Υπεύθυνη Δήλωση του ν. 1599/1986 (περιλαμβάνεται στο υπόδειγμα που προσαρτάται στην παρούσα ως Παράρτημα Ε),.....». Αντίστοιχα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε αναγράφεται κάτω από την επικεφαλίδα: «(Υπογράφεται από κάθε μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του Ενδιαφερομένου (και σε περίπτωση Ένωσης Προσώπων, κάθε μέλους της) ή από κάθε πρόσωπο που έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν)». Παρακαλούμε επιβεβαιώστε ότι η εν	Σύμφωνα με το Παράρτημα Ε της Πρόσκλησης, η Υπεύθυνη Δήλωση υπογράφεται από το σύνολο των μελών του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του Ενδιαφερομένου (και σε περίπτωση Ένωσης Προσώπων, κάθε μέλους της), καθώς και από το σύνολο των προσώπων που έχουν [γενική] εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν.

		λόγω Υπεύθυνη Δήλωση του Παραρτήματος Ε δύναται να υπογραφεί μόνο από τον νόμιμο εκπρόσωπο του Ενδιαφερομένου και δεν απαιτείται να υπογραφεί από κάθε μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του Ενδιαφερομένου, διαδικασία ιδιαίτερα χρονοβόρα, δεδομένου άλλωστε ότι η έγκριση συμμετοχής στον διαγωνισμό γίνεται με απόφαση των μελών του ΔΣ. Άλλωστε η νομοθεσία που καταλαμβάνει τις δημόσιες συμβάσεις προβλέπει ότι η προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν, είναι δυνατή με την υποβολή δηλώσεων με μόνη την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα.	
22		Στην παρ. 10.4.(i) της Πρόσκλησης αναφέρεται: «Η Επιστολή Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος Σε περίπτωση Ένωσης Προσώπων, η Επιστολή Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος μπορεί να υπογράφεται είτε από όλα τα μέλη της, νομίμως εκπροσωπούμενα κατά τα ανωτέρω, είτε από έναν κοινό εκπρόσωπο, ο οποίος θα έχει νομίμως εξουσιοδοτηθεί για τον σκοπό αυτό από όλα τα μέλη της Ένωσης Προσώπων ενώπιον συμβολαιογράφου ή άλλης αρμόδιας δημόσιας αρχής που έχει την εξουσία να επικυρώνει το γνήσιο της υπογραφής.». Παρακαλούμε επιβεβαιώστε ότι δεν απαιτείται συμβολαιογραφική πράξη για τον ορισμό κοινού εκπροσώπου αλλά αρκεί ο ορισμός του από το αρμόδιο όργανο λήψης απόφασης (π.χ. Πρακτικό Δ.Σ.) κάθε μέλους της Ένωσης Προσώπων.	Σύμφωνα με τον όρο 10.4.(i) της Πρόσκλησης, σε περίπτωση που η Επιστολή Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος υπογράφεται από κοινό εκπρόσωπο των μελών της Ένωσης Προσώπων, είναι δυνατή η εξουσιοδότηση του κοινού εκπροσώπου βάσει πρακτικών Δ.Σ. των μελών της Ένωσης Προσώπων, υπό την προϋπόθεση ότι το γνήσιο των υπογραφών, που αυτά φέρουν, βεβαιούται από συμβολαιογράφο ή άλλη αρμόδια δημόσια αρχή.
23		Σύμφωνα με την παρ. 10.2.(viii) της Πρόσκλησης όλα τα Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης θα πρέπει να έχουν εκδοθεί εντός των τελευταίων ενενήντα (90) ημερών πριν την Ημερομηνία Υποβολής. Παρακαλούμε επιβεβαιώστε ότι οι οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες υποβάλλονται κατά τα οριζόμενα	Σύμφωνα με τον όρο 10.6 (i) της Πρόσκλησης, τα νομικά πρόσωπα, που επικαλούνται ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής, θα πρέπει να υποβάλουν αντίγραφα των ετήσιων ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων (ή ενοποιημένων οικονομικών

		στην παρ. 10.6.(i) της Πρόσκλησης, δεν απαιτείται να έχουν εκδοθεί τις τελευταίες ενενήντα (90) ημέρες πριν την Ημερομηνία Υποβολής.	καταστάσεων, ανάλογα με την περίπτωση) των τελευταίων τριών (3) οικονομικών χρήσεων, δίχως να υφίσταται άλλη απαίτηση σε σχέση με τον χρόνο έκδοσής τους.
24		Αντιλαμβανόμαστε ότι η πλήρωση των Κριτηρίων Χρηματοοικονομικής Επάρκειας σε περίπτωση Ένωσης μεταξύ νομικού προσώπου και επενδυτικού κεφαλαίου/εταιρείας επενδύσεων ιδιωτικών κεφαλαίων θα προκύψει από το σύνολο των κεφαλαίων των Μελών της Ένωσης, σταθμισμένο για έκαστο Μέλος ανάλογα με τη συμμετοχή του στην Ένωση Προσώπων, ως ακολούθως: i) Ο μέσος όρος των Ενοποιημένων ιδίων κεφαλαίων αποδιδόμενων στους μετόχους της μητρικής του νομικού προσώπου κατά τη λήξη των τριών (3) τελευταίων ελεγμένων οικονομικών χρήσεων πολλαπλασιάζεται με το ποσοστό συμμετοχής του στην Ένωση, ii) Η συνολική αξία ενεργητικού υπό διαχείριση ή των ενεργών και δεσμευμένων/μη επενδυμένων κεφαλαίων του επενδυτικού κεφαλαίου/εταιρείας επενδύσεων ιδιωτικών κεφαλαίων με βάση τις πλέον πρόσφατες ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις (ή τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, ανάλογα με την περίπτωση) ή τις εκθέσεις ελεγκτών ή αντίστοιχων πιστοποιήσεων ελεγκτών εκδοθεισών εντός τριών (3) μηνών πριν από την Ημερομηνία Υποβολής πολλαπλασιάζεται με το ποσοστό συμμετοχής του στην Ένωση, iii) Στην ως άνω περίπτωση ο σταθμισμένος μέσος όρος που ζητείται να αναγραφεί στον Πίνακα του Παραρτήματος ΣΤ/ Υποδείγματος 2 συνίσταται στο άθροισμα των ανωτέρω αποτελεσμάτων. Επί παραδείγματι, στην περίπτωση Ένωσης συγκροτούμενης από δύο Μέλη, το νομικό πρόσωπο Α και το επενδυτικό κεφάλαιο Β, έκαστο με ποσοστό συμμετοχής 50% στην Ένωση, όπου το νομικό πρόσωπο Α έχει μέσο όρο Ενοποιημένων ιδίων κεφαλαίων αποδιδόμενων στους μετόχους της μητρικής του κατά τις τελευταίες ελεγμένες οικονομικές χρήσεις των ετών 2018 - 2020 ύψους €350 εκ., ενώ	Επιβεβαιώνεται με την σημείωση ότι το χρηματοοικονομικό κριτήριο του όρου 8.2(iii) της Πρόσκλησης για τα Fund έχει τροποποιηθεί ως εξής «το άθροισμα των: α) ενεργών δεσμευμένων κεφαλαίων (ήτοι του τμήματος των δεσμευμένων κεφαλαίων που είναι επενδυμένο, εξαιρουμένων τυχόν αποεπενδύσεων) και β) των δεσμευμένων αλλά μη επενδυμένων κεφαλαίων (“uninvested funds”) υπερβαίνει το ποσό των 2.000 εκ. Ευρώ».

		το επενδυτικό κεφάλαιο Β διαθέτει συνολική αξία ενεργητικού υπό διαχείριση ή ενεργών και δεσμευμένων/μη επενδεδυμένων κεφαλαίων ύψους €3.000 εκ., η πλήρωση των Κριτηρίων Χρηματοοικονομικής Επάρκειας προκύπτει ως ακολούθως: ■ Σταθμισμένος Μέσος Όρος = $0.5 * €350\text{εκ.} + 0.5 * €3.000\text{εκ.} = €1.675\text{εκ.}$. Δεδομένου δε ότι στην ως άνω περίπτωση η πλήρωση των Κριτηρίων Χρηματοοικονομικής Επάρκειας θα προϋπέθετε ελάχιστο Σταθμισμένο Μέσο Όρο ύψους $(0.5 * €400\text{εκ.} + 0.5 * 2.000\text{εκ.}) = €1.200\text{ εκ.}$, η Ένωση εν προκειμένω, με Σταθμισμένο Μέσο Όρο €1.675εκ., ήτοι υπερβαίνοντα τον ελάχιστο, θα πληρούσε τα Κριτήρια Χρηματοοικονομικής Επάρκειας. Παρακαλούμε όπως επιβεβαιωθούν τα ανωτέρω.	
25		Παρακαλούμε όπως επιβεβαιώσετε ότι ο όρος «μέτοχοι» στο πλαίσιο της έννοιας «ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής» αναφέρεται στο σύνολο των μετόχων ορισμένου νομικού προσώπου/μητρικής εταιρείας ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής τους σε αυτήν, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η Ενδιαφερόμενη ή μέλος Ενδιαφερόμενης Ένωσης Προσώπων είναι μητρική εταιρεία που καταρτίζει ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.	Ο όρος «μέτοχοι» στο πλαίσιο της έννοιας «ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής» αναφέρεται στο σύνολο των μετόχων της μητρικής εταιρείας ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής τους σε αυτήν. Διευκρινίζεται, προς αποφυγή αμφιβολιών, ότι ο όρος "ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής" ταυτίζεται με τα ίδια κεφάλαια εξαιρουμένων μη ελεγχουσών συμμετοχών".
26		Παρακαλούμε όπως επιβεβαιώσετε ότι, σε περίπτωση στήριξης στη χρηματοοικονομική επάρκεια τρίτου προσώπου, το εν λόγω τρίτο πρόσωπο θα ευθύνεται από κοινού και εις ολόκληρον με τον Ενδιαφερόμενο έναντι του ΤΑΙΠΕΔ κατά τη διάρκεια του Διαγωνισμού. Παρακαλούμε να επιβεβαιώσετε, επίσης, ότι σε περίπτωση ανάθεσης της σύμβασης Παραχώρησης το εν λόγω τρίτο πρόσωπο δεν θα υπέχει ευθύνη από κοινού και εις ολόκληρον με την Εταιρία Ειδικού Σκοπού, η	Σύμφωνα με το Παράρτημα Γ Υπόδειγμα 1 της Πρόσκλησης, η εταιρεία που θα παρέχει τη χρηματοοικονομική ικανότητα στον Ενδιαφερόμενο/σε μέλος της Ένωσης Προσώπων θα υπέχει έναντι του Ταμείου από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη με τον Ενδιαφερόμενο. Οι ακριβείς υποχρεώσεις του εν λόγω τρίτου προσώπου σε σχέση με την ΕΕΣ θα προσδιοριστούν ειδικώς στη Σύμβαση Παραχώρησης.

		οποία θα συσταθεί για την εκτέλεση της Σύμβασης Παραχώρησης, καθ' όλη την διάρκεια της τελευταίας.	
27		Παρακαλούμε όπως παρασχεθούν περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τη φύση και το περιεχόμενο των εγγράφων που δύνανται να υποβληθούν σύμφωνα με την παράγραφο 10.6(viii) της Πρόσκλησης («Κάθε άλλο σχετικό έγγραφο ή πληροφορία που υποστηρίζει την ισχυρή, υπεύθυνη και αξιόπιστη οικονομική επάρκεια του Ενδιαφερομένου.»).	Κατά τον όρο 10.6 (viii) της Πρόσκλησης, οι Ενδιαφερόμενοι δύνανται να προσκομίσουν, κατά τη διακριτική τους ευχέρεια και κρίση, περαιτέρω έγγραφα (συμπληρωματικά των ειδικώς απαιτούμενων από την Πρόκληση) ώστε να αποδείξουν την αξιόπιστη οικονομική τους επάρκεια.
28		Παρακαλούμε όπως επιβεβαιώσετε ότι το ποσοστό συμμετοχής του Επικεφαλής Ένωσης Προσώπων (κατ' ελάχιστον 34%) στην Ένωση δύναται να είναι μικρότερο από το ποσοστό συμμετοχής οιαδήποτε άλλου Μέλους στην Ένωση. Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, παρακαλούμε όπως επιβεβαιώσετε με ποιο τρόπο ο Επικεφαλής θα διατηρήσει τον έλεγχο της διοίκησης της Εταιρίας Ειδικού Σκοπού και για ποιο χρονικό διάστημα θα απαιτηθεί η εν λόγω διατήρηση.	Σύμφωνα με τον όρο 5.4 της Πρόσκλησης, το ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής του Επικεφαλής στην Ένωση Προσώπων είναι 34%, δίχως να υφίσταται άλλη απαίτηση σε σχέση με τα ποσοστά των λοιπών μελών. Ο Επικεφαλής θα διατηρήσει ποσοστό τουλάχιστον 34% στο μετοχικό κεφάλαιο και τον έλεγχο της διοίκησης της ΕΕΣ για ένα ελάχιστο χρονικό διάστημα σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στη Σύμβαση Παραχώρησης.
29		Παρακαλούμε όπως επιβεβαιώσετε εάν απαιτείται να υπογραφεί συμφωνητικό περί συγκρότησης Ενδιαφερόμενης Ένωσης Προσώπων για σκοπούς υποβολής σε οιαδήποτε φάση του Διαγωνισμού ή εάν η συμπερίληψη σχετικών επιβεβαιωτικών αναφορών στην Επιστολή Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος και σε οιαδήποτε άλλες υποβαλλόμενες Υπεύθυνες Δηλώσεις, υπογεγραμμένες όπως προβλέπεται στην Πρόσκληση, συνιστούν επαρκή απόδειξη περί της εν λόγω συγκρότησης της Ενδιαφερόμενης Ένωσης.	Σύμφωνα με τον όρο 5.2 της Πρόσκλησης, Ενδιαφερόμενοι που συμμετέχουν στον Διαγωνισμό υπό τη μορφή Ένωσης Προσώπων δεν υποχρεούνται να αποκτήσουν συγκεκριμένη νομική μορφή για την υποβολή Φακέλου Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος. Η υπογραφή συμφωνητικού περί συγκρότησης Ενδιαφερόμενης Ένωσης Προσώπων είναι στη διακριτική τους ευχέρεια.

30		Παρακαλούμε όπως επιβεβαιώσετε εάν Ένωση Προσώπων δύναται να συγκροτηθεί κατά τη Β' Φάση κατόπιν αίτησης υποβαλλόμενης πριν από τη Σχετική Ημερομηνία μεταξύ δύο ή περισσότερων Ενδιαφερομένων που έχουν προεπιλεγεί στο πλαίσιο της Α' Φάσης έκαστος στο πλαίσιο διακριτής Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος.	Σύμφωνα με τον όρο 5.8 της Πρόσκλησης, απαγορεύεται ρητώς η όποια συγχώνευση, καθ' οιονδήποτε τρόπο, μεταξύ των Προεπιλεγέντων Επενδυτών.
31		Παρακαλούμε όπως επιβεβαιώσετε ότι η θεώρηση γνησίου υπογραφών και η επικύρωση αντιγράφων και μεταφράσεων εγγράφων υπόκειται στο δίκαιο του τόπου όπου οι εν λόγω ενέργειες λαμβάνουν χώρα, καθώς και ότι θα ήταν αποδεκτή η διενέργεια των ως άνω πράξεων από δικηγόρο με τέτοια αρμοδιότητα σύμφωνα με το δίκαιο του τόπου διενέργειας, υπό τον όρο τήρησης των απαιτήσεων της παραγράφου 10.2(iv) σχετικά με τα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα.	Με τον όρο «βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής» νοείται αυτή που αναγνωρίζεται ως τέτοια υπό το ελληνικό δίκαιο. Αντιστοίχως, με τον όρο «επικύρωση» εγγράφων νοείται αυτή που αναγνωρίζεται ως τέτοια υπό το ελληνικό δίκαιο, με την επιφύλαξη του όρου 10.2 (iv) της Πρόσκλησης σχετικά με τα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα.
32		Παρακαλούμε όπως επιβεβαιώσετε ότι επίσημες μεταφράσεις δύναται να θεωρηθούν/διεξαχθούν στην Ελλάδα ή σε οιοδήποτε άλλο κράτος από πρόσωπα με τέτοια αρμοδιότητα στο οικείο κράτος, υπό τον όρο τήρησης των απαιτήσεων της παραγράφου 10.2(iv) σχετικά με τα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα.	Με τον όρο «επίσημη μετάφραση» νοείται αυτή που αναγνωρίζεται ως τέτοια υπό το ελληνικό δίκαιο. Επισημαίνεται ότι η εν λόγω απάντηση διευκρινίζει περαιτέρω και κατά τούτο, κατισχύει της δοθείσας στη με αριθμ. 3 (α) ερώτηση.
33		Παρακαλούμε όπως επιβεβαιώσετε ότι ιδιωτικά ή δημόσια έγγραφα τα οποία κατά το εφαρμοστέο δίκαιο της χώρας εγκατάστασης του προσώπου στο οποίο αναφέροντα συντάσσονται και εκδίδονται υποχρεωτικώς σε δίγλωσση μορφή, ήτοι στα αγγλικά και στην επίσημη γλώσσα της εν λόγω χώρας (στα αγγλικά και σε τρίτη γλώσσα άλλη από την Ελληνική) θα ήταν αποδεκτά στο πλαίσιο του Διαγωνισμού, χωρίς στην περίπτωση αυτή να απαιτείται μετάφραση του αποσπάσματος στην τρίτη γλώσσα. Παρακαλούμε επίσης όπως επιβεβαιώσετε ότι στην	Σύμφωνα με τον όρο 10.2 (vi) της Πρόσκλησης, όλα τα έγγραφα που θα περιλαμβάνονται στον Φάκελο Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος υποβάλλονται είτε στην ελληνική είτε στην αγγλική γλώσσα. Συνεπώς, είναι δυνατή η υποβολή εγγράφου εκδοθέντος στα αγγλικά, ανεξαρτήτως της δίγλωσσης μορφής του.

		περίπτωση αυτή θα λαμβάνεται υπόψη το απόσπασμα στα Αγγλικά του δίγλωσσου εγγράφου για σκοπούς αξιολόγησης.	
34		Παρακαλούμε όπως επιβεβαιώσετε ότι θα ήταν αποδεκτή η υπογραφή και υποβολή μίας μόνης Υπεύθυνης Δήλωσης του Παραρτήματος Ε σε συμμόρφωση προς την παράγραφο 10.5(iv) της Πρόσκλησης, εφόσον το Διοικητικό Συμβούλιο ή οιοδήποτε αρμόδιο όργανο Ενδιαφερόμενου νομικού προσώπου εξουσιοδοτήσει οιοδήποτε από τα μέλη του ή τρίτο πρόσωπο πέραν αυτών προς υπογραφή της εν λόγω Υπεύθυνης Δήλωσης εκ μέρους τόσο του νομικού προσώπου όσο και του συνόλου των φυσικών προσώπων που υποχρεούνται στην εν λόγω Υπεύθυνη Δήλωση σε συμμόρφωση προς την ως άνω παράγραφο 10.5(iv) της Πρόσκλησης, τα οποία θα αναφέρονταν αναλυτικά στην Υπεύθυνη Δήλωση.	Παρακαλούμε δείτε τη δοθείσα απάντηση στην υπ' αριθμ. 21 ερώτηση.
35		Παρακαλούμε όπως επιβεβαιώσετε ότι Ενδιαφερόμενος/Μέλος Ένωσης Προσώπων ο οποίος ελέγχει άμεσα κατά την χρονική περίοδο τουλάχιστον δύο (2) συνεχών ετών κατά την διάρκεια των τελευταίων πέντε (5) ετών πριν από την υποβολή Δεσμευτικών Προσφορών, τη μοναδική, ενδιάμεση εταιρεία (holding company) στην οποία ανήκει το σύνολο (100%) του μετοχικού κεφαλαίου εταιρείας στην οποία έχει ανατεθεί η παροχή υπηρεσιών συντήρησης, λειτουργίας και εκμετάλλευσης Παρόμοιας Υποδομής Αυτοκινητόδρομου κατά τα επιμέρους οριζόμενα στο άρθρο 9.2 της Διακήρυξης θα πληροί αυτοτελώς το τιθέμενο από την Πρόσκληση κριτήριο τεχνικής ικανότητας.	Παρακαλούμε δείτε τον τροποποιημένο όρο 9.2 της Πρόσκλησης.
36		Παρακαλούμε όπως επιβεβαιώσετε ότι Ενδιαφερόμενος/Μέλος Ένωσης Προσώπων θα πληροί το Κριτήριο Τεχνικής Ικανότητας σύμφωνα με τα επιμέρους οριζόμενα στην παράγραφο 9.2 της Πρόσκλησης σε περίπτωση άμεσης συμμετοχής του σε ποσοστό τουλάχιστον 20% σε	Εφόσον πληρούνται οι απαιτήσεις του άρθρου 9.2 της Πρόσκλησης, όπως έχει τροποποιηθεί, είναι δυνατό οι Προεπιλεγέντες Επενδυτές/μέλη της Ένωσης Προσώπων να έχουν άμεση συμμετοχή στο μετοχικό

		εταιρεία στην οποία έχει ανατεθεί η παροχή υπηρεσιών συντήρησης, λειτουργίας και εκμετάλλευσης Παρόμοιου Αυτοκινητόδρομου στο πλαίσιο σύμβασης υπεργολαβίας με τον ανάδοχο της σχετικής σύμβασης παραχώρησης. Σε καταφατική περίπτωση παρακαλούμε όπως επιβεβαιώσετε εάν βεβαίωση/πιστοποιητικό εκδοθέν από τον ανάδοχο της σχετικής σύμβασης Παραχώρησης και στο οποίο περιέχονται αναλυτικώς όλες οι απαιτούμενες κατά την Πρόσκληση πληροφορίες θα ικανοποιούσε την σχετική απαίτηση της παραγράφου 10.7 (iii) της Πρόσκλησης.	κεφάλαιο εταιρείας ή σε κοινοπραξία/Ένωση Προσώπων, στην οποία έχει ανατεθεί η παροχή υπηρεσιών συντήρησης, λειτουργίας και εκμετάλλευσης Παρόμοιας Υποδομής Αυτοκινητοδρόμου, ακόμα και με σύμβαση υπεργολαβίας. Στην περίπτωση αυτή, είναι δυνατή η έκδοση βεβαιώσεων/πιστοποιητικών από τον ανάδοχο της σχετικής σύμβασης παραχώρησης, υπό την προϋπόθεση ότι βεβαιώνονται τα προβλεπόμενα στον όρο 10.7 (iii) της Πρόσκλησης.
37		Παρακαλούμε όπως επιβεβαιώσετε εάν για τους σκοπούς της ικανοποίησης της απαίτησης της παραγράφου 10.7 (iii) της Πρόσκλησης τα Ενδιαφερόμενα Μέρη δύνανται να υποβάλουν σε αντικατάσταση των απαιτούμενων από το άρθρο 10.7 (iii) βεβαιώσεων/πιστοποιητικών εργοδότη άλλου είδους επίσημα έγγραφα που εκδίδονται στην χώρα προέλευσης του Ενδιαφερόμενου Μέρους, όπως ενδεικτικώς το Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβέρνησης στο οποίο έχει δημοσιευθεί η ανάθεση της σύμβασης την οποία επικαλούνται και η οποία αναφέρεται στον πίνακα που προβλέπεται στον όρο 10.7 (i).	Ο όρος 10.7 (iii) της Πρόσκλησης απαιτεί βεβαιώσεις ή πιστοποιητικά εργοδότη για τη βεβαίωση των προβλεπόμενων από τον εν λόγω όρο στοιχείων.
38		Σύμφωνα με τη δεύτερη πρόταση της παραγράφου 9.2 της Πρόσκλησης αναφορικά με το Κριτήριο Τεχνικής Ικανότητας, ένας Προεπιλεγείς Επενδυτής ή ένα μέλος Ένωσης Προσώπων «μπορεί να την [την εμπειρία αυτή] επικαλεστεί με άμεση συμμετοχή στο [...]». Περιλαμβάνει η προαναφερθείσα έννοια της άμεσης συμμετοχής τη συμμετοχή ή τον έλεγχο από τον διαχειριστή της δομής επενδυτικού κεφαλαίου ή από τις συνδεδεμένες με τον συγκεκριμένο διαχειριστή επιχειρήσεις, εάν ο Προεπιλεγείς Επενδυτής ή το μέλος Ένωσης Προσώπων ανήκουν σε δομή επενδυτικού κεφαλαίου;	Παρακαλούμε δείτε τον τροποποιημένο όρο 9.2 της Πρόσκλησης.

		Εάν η απάντηση είναι αρνητική, η Πρόσκληση φαίνεται να αποκλείει δομές επενδυτικών κεφαλαίων με μακρά προηγούμενη επενδυτική εμπειρία σε Παρόμοιες Υποδομές Αυτοκινητοδρόμου, προβλέποντας ένα πολύ συγκεκριμένο μοντέλο «αποκλειστικά άμεσης» εταιρικής συμμετοχής σε Παρόμοιες Υποδομές Αυτοκινητοδρόμου και μη καλύπτοντας την πιθανότητα ενός μοντέλου, όπου η Παρόμοια Υποδομή Αυτοκινητοδρόμου ελέγχεται από έναν διαχειριστή επενδυτικού κεφαλαίου ο οποίος επίσης ελέγχει έναν Ενδιαφερόμενο (ή ένα μέλος αυτού) που ανήκουν σε επενδυτικό κεφάλαιο. Για αυτόν τον λόγο, θα μπορούσε το πεδίο της παραγράφου 9.2. να συμπεριλαμβάνει το εξής: «εάν ο Προεπιλεγείς Επενδυτής ή το μέλος Ένωσης Προσώπων ανήκουν σε δομή επενδυτικού κεφαλαίου, μπορούν να επικαλεστούν την εμπειρία αυτή με έλεγχο από τον διαχειριστή του επενδυτικού κεφαλαίου, είτε άμεσα είτε μέσω Συνδεδεμένων με αυτόν Επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένου μέσω επενδυτικών κεφαλαίων ή οντοτήτων τις οποίες διαχειρίζεται ο συγκεκριμένος διαχειριστής ή οι Συνδεδεμένες με αυτόν Επιχειρήσεις), εταιρείας ή κοινοπραξίας/ένωσης προσώπων, στην οποία έχει ανατεθεί η παροχή υπηρεσιών συντήρησης, λειτουργίας και εκμετάλλευσης Παρόμοιας Υποδομής Αυτοκινητοδρόμου για χρονική περίοδο τουλάχιστον δύο (2) συνεχών ετών κατά τη διάρκεια των τελευταίων πέντε (5) ετών πριν από την υποβολή των Δεσμευτικών Προσφορών»; Πιστεύουμε ότι μια τέτοια προσθήκη στην Πρόσκληση, εφόσον απαιτείται, δεν επηρεάζει το χρονοδιάγραμμα της διαγωνιστικής διαδικασίας.	
39		Το Παράρτημα Ε της Πρόσκλησης Υποβολής Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος (η «Πρόσκληση») αναφέρει ότι η εν λόγω Υπεύθυνη Δήλωση «υπογράφεται από κάθε μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του Ενδιαφερομένου (και σε περίπτωση Ένωσης Προσώπων,	Παρακαλούμε δείτε τη δοθείσα απάντηση στην υπ' αριθμ. 21 ερώτηση.

		κάθε μέλους της) ή από κάθε πρόσωπο που έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν». Ο όρος 10.5(iv) της Πρόσκλησης προβλέπει ότι μεταξύ των Δικαιολογητικών Τεκμηρίωσης Κριτηρίων Προσωπικής Κατάστασης περιλαμβάνεται και "(iv) Υπεύθυνη Δήλωση του ν. 1599/1986 υπογεγραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπο/τους νομίμους εκπροσώπους του νομικού προσώπου, στην οποία θα δηλώνεται ότι ο Ενδιαφερόμενος (ή σε περίπτωση Ένωσης Προσώπων, το μέλος της) και, ανάλογα με την περίπτωση, ο νόμιμος εκπρόσωπος/οι νόμιμοι εκπρόσωποι αυτού πληροί/-ούν τις απαιτήσεις που τίθενται στο άρθρο 7 της Πρόσκλησης. Υπόδειγμα αυτής της Υπεύθυνης Δήλωσης προσαρτάται στην παρούσα ως Παράρτημα Ε.". Ενόψει των ανωτέρω προβλέψεων της Πρόσκλησης, παρακαλούμε επιβεβαιώστε ότι αρκεί η υπογραφή της Υπεύθυνης Δήλωσης του Παραρτήματος Ε από κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ενδιαφερομένου.	
40	Βάσει της παρασχεθείσας απάντησης του Ταμείου στο υπ' αριθ. 10 αίτημα παροχής διευκρινίσεων Ενδιαφερομένων (όπως οι εν λόγω απαντήσεις αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του Ταμείου την 21η Μαρτίου 2022), «Μετά την ανάδειξη και ανακοίνωση των Προεπιλεγέντων Επενδυτών και μέχρι τη Σχετική Ημερομηνία, είναι δυνατή η αντικατάσταση του τρίτου προσώπου, τη χρηματοοικονομική επάρκεια του οποίου επικαλείται ο Προεπιλεγείς Επενδυτής, υπό την προϋπόθεση ότι θα ληφθεί η σχετική προς τούτο έγκριση από το Ταμείο. Περαιτέρω, το νέο αυτό τρίτο πρόσωπο θα πρέπει να πληροί τους όρους των παραγράφων 5.3 και 5.11 της Πρόσκλησης, τα Κριτήρια Προσωπικής Κατάστασης του άρθρου 7 και να υποβάλει το σύνολο των εγγράφων που προβλέπονται στις παραγράφους 10.5 και 10.6 της Πρόσκλησης.». Στο πλαίσιο αυτό, παρακαλούμε επιβεβαιώστε ότι Προεπιλεγείς Επενδυτής δύναται να αντικατασταθεί από Συνδεδεμένη αυτού Επιχείρηση κατά τη διάρκεια της Β' Φάσης του Διαγωνισμού και για τους σκοπούς υποβολής Δεσμευτικής	Η αντικατάσταση, καθ' οιονδήποτε τρόπο, του Προεπιλεγέντος Επενδυτή κατά τη Β' Φάση του Διαγωνισμού δεν είναι επιτρεπτή από την Πρόσκληση.	

		Προσφοράς, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω Συνδεδεμένη Επιχείρηση θα πληροί όλα τα Κριτήρια Ποιοτικής Επιλογής και θα υποβάλει το σύνολο των εγγράφων που προβλέπονται στις παραγράφους 10.5 και 10.6 της Πρόσκλησης.	
41		«Σύμφωνα με τον όρο 10.4 (i) της Πρόσκλησης: «Η Επιστολή Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος πρέπει να έχει το ελάχιστο περιεχόμενο του υποδείγματος που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Δ της Πρόσκλησης και να υπογράφεται από νόμιμο εκπρόσωπο του Ενδιαφερομένου, που είτε έχει γενική εξουσία εκπροσώπησης είτε έχει εξουσιοδοτηθεί ειδικώς για την υπογραφή της από το αρμόδιο προς τούτο όργανο. Σε περίπτωση Ένωσης Προσώπων, η Επιστολή Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος μπορεί να υπογράφεται είτε από όλα τα μέλη της, νομίμως εκπροσωπούμενα κατά τα ανωτέρω, είτε από έναν κοινό εκπρόσωπο, ο οποίος θα έχει νομίμως εξουσιοδοτηθεί για τον σκοπό αυτό από όλα τα μέλη της Ένωσης Προσώπων ενώπιον συμβολαιογράφου ή άλλης αρμόδιας δημόσιας αρχής που έχει την εξουσία να επικυρώνει το γνήσιο της υπογραφής» Παρακαλούμε, όπως διευκρινίσετε, ότι τα αναφερόμενα στην παράγραφο 10.4.1 (i) σε συνδυασμό με την παρ. 10.4. (ii) (δεύτερο εδάφιο) σχετικά με τον ορισμό κοινού εκπροσώπου Ένωσης, περιλαμβάνουν και την δυνατότητα ορισμού του εν λόγω κοινού εκπροσώπου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους όρους 10.5. (ii) και 10.5 (iii) της Πρόσκλησης (ήτοι με απόφαση-Πρακτικό του αρμοδίου οργάνου κάθε μέλους της Ένωσης) και όχι μόνο τον ορισμό του ενώπιον Συμβολαιογράφου ή άλλης Διοικητικής Αρχής που επικυρώνει το γνήσιο της υπογραφής. Η εν λόγω απόφαση-Πρακτικό δύναται να είναι υπογεγραμμένη είτε φυσικά με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής είτε ψηφιακά με χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής κατά τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 οπότε στην περίπτωση αυτή θα υποβληθεί σε έγκυρη μορφή	Ο ορισμός κοινού εκπροσώπου μέσω απόφασης-Πρακτικού του αρμοδίου οργάνου μέλους της Ένωσης Προσώπων που είναι δεόντως υπογεγραμμένη είτε με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής είτε με χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής κατά τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 (στην οποία περίπτωση φέρει επικύρωση από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή ΚΕΠ ή δικηγόρο, κατά τις απαιτήσεις του άρθρου 15 ν. 4727/2020 και της Υπουργικής Απόφασης 32256/2021) είναι αποδεκτός, κατά τους όρους της Πρόσκλησης.

		με τη δέουσα επικύρωση σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν.4727/2020 και με την Υπουργική Απόφαση 32256/2021.	
42		Στο σχετικό υπόδειγμα του Παραρτήματος Ε αναφέρεται ότι «...Υπογράφεται από κάθε μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του Ενδιαφερομένου (και σε περίπτωση Ένωσης Προσώπων, κάθε μέλους της) ή από κάθε πρόσωπο που έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν...» Ωστόσο στην παράγραφο 10.5 (iv) αναφέρεται ότι η Υπ. Δήλωση του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ε υπογράφεται από τον νόμιμο/ νόμιμους εκπροσώπους του Ενδιαφερομένου. Παρακαλούμε επιβεβαιώστε ότι αρκεί η υπογραφή της Υπ. Δήλωσης του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ε από τον ορισθέντα, σύμφωνα με την παράγραφο 10.5 (ii) & (iii), νόμιμο/νόμιμους εκπροσώπους του Ενδιαφερομένου.	Παρακαλούμε δείτε τη δοθείσα απάντηση στην υπ' αριθμ. 21 ερώτηση.
43		Παρακαλούμε διευκρινίστε αν δύναται ο ορισμός υπεύθυνου επικοινωνίας/αντικλήτου να περιλαμβάνει και ορισμό αναπληρωτή αυτού.	Ο ορισμός αναπληρωτή του υπεύθυνου επικοινωνίας/αντικλήτου εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του Ενδιαφερομένου.
44		Παρακαλούμε διευκρινίστε αν απαιτείται Υπεύθυνη Δήλωση αποδοχής υπεύθυνου επικοινωνίας/αντικλήτου.	Δεν απαιτείται Υπεύθυνη Δήλωση από τον υπεύθυνο επικοινωνίας/αντίκλητο περί αποδοχής του ορισμού του.
45		Παρακαλούμε επιβεβαιώστε ότι τα δημόσια έγγραφα με ψηφιακή υπογραφή (ηλεκτρονικά έγγραφα) γίνονται δεκτά σε έγχαρτη μορφή χωρίς άλλη επικύρωση από αρμόδια αρχή ή συμβολαιογράφο.	Κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 14 του ν. 4727/2020, η εκτύπωση πρωτότυπου ηλεκτρονικού δημοσίου εγγράφου ή ηλεκτρονικού ακριβούς αντιγράφου ή ψηφιοποιημένου ηλεκτρονικού αντιγράφου γίνεται υποχρεωτικά αποδεκτή, εφόσον είναι δυνατόν να επιβεβαιωθούν η ακρίβεια και η ισχύς της εκτύπωσης με

			χρήση Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών, ιδίως στην περίπτωση που το πρωτότυπο ηλεκτρονικό δημόσιο έγγραφο ή το ηλεκτρονικό ακριβές αντίγραφο ή το ψηφιοποιημένο ηλεκτρονικό αντίγραφο φέρει μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό επαλήθευσης και εφόσον παρέχεται η δυνατότητα επαλήθευσης μέσω πληροφοριακού συστήματος του Δημοσίου. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατόν να επιβεβαιωθούν η ακρίβεια και η ισχύς της εκτύπωσης κατά το προηγούμενο εδάφιο, απαιτείται η επικύρωση της εκτύπωσης από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή ΚΕΠ ή δικηγόρο.
46		Παρακαλούμε επιβεβαιώστε ότι η απόφαση-Πρακτικό της παρ. 10.5 (iii) δύναται να είναι υπογεγραμμένη είτε φυσικά με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής είτε ψηφιακά με χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής κατά τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 οπότε στην περίπτωση αυτή θα υποβληθεί σε έγχαρτη μορφή με τη δέουσα επικύρωση σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν.4727/2020 και με την Υπουργική Απόφαση 32256/2021 (κατ' ακολουθία με την απάντηση 5 στις από (*) Μαρτίου 2022 Απαντήσεις από το Ταμείο).	Η απόφαση-Πρακτικό της παρ. 10.5 (iii) της Πρόσκλησης που είναι δεόντως υπογεγραμμένη είτε με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής είτε με χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής κατά τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 (στην οποία περίπτωση φέρει επικύρωση από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή ΚΕΠ ή δικηγόρο, κατά τις απαιτήσεις του άρθρου 15 ν. 4727/2020 και της Υπουργικής Απόφασης 32256/2021) είναι αποδεκτή, κατά τους όρους της Πρόσκλησης.
47		Παρακαλούμε επιβεβαιώστε ότι οι υπογραφές επί των Υπευθύνων Δηλώσεων του Ν.1599/86 που προβλέπονται στο άρθρο 10 ή σε οποιοδήποτε άλλο άρθρο της Πρόσκλησης δύνανται να είναι υπογεγραμμένες από φυσικά πρόσωπα του Ενδιαφερόμενου ή του	Επιβεβαιώνεται πως και οι τρεις εναλλακτικοί τρόποι υπογραφής των Υπεύθυνων Δηλώσεων του ν.

		οικείου μέλους της Ένωσης Προσώπων που έχουν νομίμως και ειδικώς εξουσιοδοτηθεί προς το σκοπό αυτό, με τους εξής εναλλακτικούς τρόπους: 1. με φυσική υπογραφή και βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή ή συμβολαιογράφο, ή 2. μέσω της ιστοσελίδας Gov.gr, ή 3. με χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής, κατά τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014. Σε αυτή την περίπτωση, η προσκομισθείσα σε έγχαρτη μορφή (hard copy) Υπεύθυνης Δήλωσης που έχει υπογραφεί με χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής, θα πρέπει να φέρει επικύρωση από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή ΚΕΠ ή δικηγόρο, κατά τις απαιτήσεις του άρθρου 15 ν. 4727/2020 και της Υπουργικής Απόφασης 322/2021 (ΦΕΚ Β' 4651/8.10.2021).	1599/1986, όπως παρατίθενται στην ερώτηση, είναι αποδεκτοί.
48		Παρακαλούμε όπως επιβεβαιώσετε την κατανόσή μας ως προς τον τρόπο υπολογισμού της Χρηματοοικονομικής Απαίτησης για Ενώσεις Προσώπων που αποτελούνται από διαφορετικούς τύπους Ενδιαφερομένων σύμφωνα με τον όρο 8.3 της Πρόσκλησης, όπως η κατανόσή μας αυτή αποτυπώνεται στο ακόλουθο παράδειγμα: Υποθετίσθω ότι σε Ενδιαφερόμενη Ένωση Προσώπων συμμετέχουν τα ακόλουθα μέλη με τα αντίστοιχα ποσοστά συμμετοχής: (α) το μέλος Α αποτελεί νομικό πρόσωπο της περίπτωση 8.2 (ii) της Πρόσκλησης με ποσοστό συμμετοχής 20%, (β) το μέλος Β αποτελεί νομικό πρόσωπο της περίπτωση 8.2 (ii) της Πρόσκλησης με ποσοστό συμμετοχής 30%, και	Επιβεβαιώνεται με τη σημείωση ότι το χρηματοοικονομικό κριτήριο του όρου 8.2(iii) της Πρόσκλησης για τα Fund έχει τροποποιηθεί ως εξής «το άθροισμα των: α) ενεργών δεσμευμένων κεφαλαίων (ήτοι του τμήματος των δεσμευμένων κεφαλαίων που είναι επενδυμένο, εξαιρουμένων τυχόν αποεπενδύσεων) και β) των δεσμευμένων αλλά μη επενδυμένων κεφαλαίων ("uninvested funds") υπερβαίνει το ποσό των 2.000 εκ. Ευρώ».

		(γ) το μέλος Γ αποτελεί επενδυτικό κεφάλαιο (fund) ή εταιρεία επενδύσεων ιδιωτικών κεφαλαίων της περίπτωση 8.2 (iii) της Πρόσκλησης με ποσοστό συμμετοχής 50%. Στην περίπτωση αυτή η Χρηματοοικονομική Απαίτηση για Ενώσεις Προσώπων την οποία η Ένωση θα πρέπει να αποδείξει ότι διαθέτει προκειμένου να πληροί την χρηματοοικονομική επάρκεια του όρου 8 της Πρόσκλησης υπολογίζεται ως ακολούθως: Χρηματοοικονομική Απαίτηση για Ενώσεις Προσώπων = [(20% + 30%) X 400 εκ.] + (50% X 2.000 εκ.) Επομένως η Χρηματοοικονομική Απαίτηση της Ένωσης Προσώπων του παραδείγματος προσδιορίζεται στο ποσό των Ευρώ 1.200 εκ.	
49		Σύμφωνα με τον όρο 8.4 της Πρόσκλησης «Αν Ενδιαφερόμενος ή μέλος Ένωσης Προσώπων, έχει συσταθεί κατά τη διάρκεια των τριών (3) τελευταίων οικονομικών χρήσεων, το Ταμείο θα λαμβάνει υπόψη, σε σχέση με τα Κριτήρια Χρηματοοικονομικής Επάρκειας που ορίζονται ανωτέρω, τα έτη κατά τα οποία δραστηριοποιείται ο Ενδιαφερόμενος ή το μέλος της Ένωσης Προσώπων, υπό τον όρο ότι το εν λόγω πρόσωπο διαθέτει ελεγχμένες οικονομικές καταστάσεις τουλάχιστον ενός (1) έτους.». Παρακαλούμε όπως μας επιβεβαιώσετε ότι διαθέτει δικαίωμα συμμετοχής στον διαγωνισμό Ενδιαφερόμενη Ένωση Προσώπων στην οποία συμμετέχει νομικό πρόσωπο το οποίο δεν έχει συμπληρώσει ένα έτος από την σύσταση του και δεν διαθέτει ελεγχμένες οικονομικές καταστάσεις τουλάχιστον ενός (1) έτους, υπό την προϋπόθεση ότι τα λοιπά μέλη της εν λόγω Ένωσης πληρούν την Χρηματοοικονομική Απαίτηση για Ενώσεις Προσώπων, όπως αυτή προσδιορίζεται στον όρο 8 της Πρόσκλησης,	Σε περίπτωση που ένα μέλος μίας Ένωσης Προσώπων, δεν έχει ακόμα ετήσιες ελεγχμένες οικονομικές καταστάσεις, τότε στον υπολογισμό για την ικανοποίηση του χρηματοοικονομικού κριτηρίου η συνεισφορά του εν λόγω μέλους θα ισοδυναμεί με μηδέν (0).

		ακόμη και αν για τον υπολογισμό αυτό το σύνολο των κεφαλαίων του εν λόγω προσφάτως συσταθέντος νομικού προσώπου, σταθμισμένο ανάλογα με τη συμμετοχή του στην Ένωση Προσώπων, θεωρηθεί μηδενικό λόγω του ότι δεν διαθέτει ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις τουλάχιστον ενός (1) έτους.	
50		Στο Παράρτημα Ε της Πρόσκλησης αναφέρεται ότι η Υπεύθυνη Δήλωση περί Συμμόρφωσης με τα Κριτήρια Προσωπικής Κατάστασης υπογράφεται, μεταξύ άλλων, από κάθε πρόσωπο που έχει εξουσία ελέγχου στον Ενδιαφερόμενο ή σε μέλος Ενδιαφερόμενης Ένωσης Προσώπων. Σύμφωνα, ωστόσο, με τον όρο 10.5 (iv) της Πρόσκλησης, η εν λόγω Υπεύθυνη Δήλωση του Παραρτήματος Ε υπογράφεται από και για λογαριασμό του Ενδιαφερομένου και από τους νομίμους εκπροσώπους αυτού. Δεδομένου και του λεκτικού του Υποδείγματος του Παραρτήματος Ε, που αναφέρεται στον Ενδιαφερόμενο προς υποβολή Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος, παρακαλούμε όπως επιβεβαιωθεί - όπως κατά το παρελθόν στο πλαίσιο της Πρόσκλησης Υποβολής Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος αναφορικά με την «Ανάθεση Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών για τη Χρηματοδότηση, Λειτουργία, Συντήρηση και Εκμετάλλευση της Εγνατίας Οδού και τριών καθέτων οδικών αξόνων» - ότι η Υπεύθυνη Δήλωση του Παραρτήματος Ε της Πρόσκλησης δεν απαιτείται να υποβληθεί υπογεγραμμένη από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ελέγχοντα τον Ενδιαφερόμενο καθ' οιονδήποτε τρόπο, είτε μέσω συμμετοχής στο κεφάλαιο αυτού είτε μέσω άσκησης δικαιωμάτων ψήφου εντός αυτού.	Παρακαλούμε δείτε τη δοθείσα απάντηση στην υπ' αριθμ. 21 ερώτηση.
51		Σύμφωνα με παρασχεθείσα διευκρίνιση της 18.03.2022: (α) Οι Υπεύθυνες Δηλώσεις εκάστου εκ των μελών Ένωσης Προσώπων υπογράφονται από φυσικά πρόσωπα του οικείου μέλους της Ένωσης	Τόσο η Επιστολή Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος του Παραρτήματος Δ της Πρόσκλησης, όσο και το έγγραφο διορισμού κοινού εκπροσώπου είναι δυνατό να υπογράφονται είτε μέσω της ιστοσελίδας Gov.gr είτε με χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής, κατά τις

	Προσώπων που έχουν νομίμως και ειδικώς εξουσιοδοτηθεί προς το σκοπό αυτό. (β) Είναι αποδεκτή η υπογραφή των απαιτούμενων Υπεύθυνων Δηλώσεων μέσω της ιστοσελίδας Gov.gr (γ) Επιτρέπεται η υπογραφή των απαιτούμενων Υπεύθυνων Δηλώσεων με χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής, κατά τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014. Σε αυτή την περίπτωση, η προσκομισθείσα σε έγχαρτη μορφή (hard copy) Υπεύθυνη Δήλωση που έχει υπογραφεί με χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής, θα πρέπει να φέρει επικύρωση από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή ΚΕΠ ή δικηγόρο, κατά τις απαιτήσεις του άρθρου 15 ν. 4727/2020 και της Υπουργικής Απόφασης 322/2021 (ΦΕΚ Β' 4651/8.10.2021). Παρακαλούμε όπως επιβεβαιωθεί ότι οι προαναφερθείσες δυνατότητες υπό (β), (γ), ήτοι οι ευχέρειες θεώρησης γνήσιου μέσω της ιστοσελίδας Gov.gr ή με χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής, αφορούν επίσης: (α) την Επιστολή Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος του Παραρτήματος Δ της Πρόσκλησης, (β) το έγγραφο διορισμού του Κοινού Εκπροσώπου, δυνάμει του οποίου εξουσιοδοτείται από όλα τα μέλη της Ένωσης Προσώπων για την υπογραφή της Επιστολής Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος, ως προς τα οποία προκύπτει από τον όρο 10.4(i) της Πρόσκλησης ότι πρέπει να υπογράφονται «ενώπιον συμβολαιογράφου ή άλλης αρμόδιας δημόσιας αρχής που έχει την εξουσία να επικυρώνει το γνήσιο της υπογραφής».	απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014, επικυρωμένης από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή ΚΕΠ ή δικηγόρο.
52	Σε περίπτωση που Ενδιαφερόμενος / Μέλος Ένωσης εκπροσωπείται αποκλειστικά από ορισμένο νομικό πρόσωπο, παρακαλούμε όπως	Παρακαλούμε δείτε την δοθείσα υπ' αριθμ. 21 απάντηση.

		επιβεβαιώσετε ότι για τους σκοπούς συμμόρφωσης με τον όρο 10.5.(iv) της Πρόσκλησης αρκεί η υποβολή της Υπεύθυνης Δήλωσης του Παραρτήματος Ε μόνο από το εν λόγω νομικό πρόσωπο όπως αυτό εκπροσωπείται από συγκεκριμένο (-α) φυσικό (-ά) πρόσωπο (-α) για τους σκοπούς της διαδικασίας Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος.	
53		Παρακαλούμε όπως επιβεβαιώσετε την κατανόησή μας ότι, σε περίπτωση Ένωσης Προσώπων στην οποία μετέχουν τρία μέλη διαφορετικού τύπου, δύο εκ των οποίων υπερκαλύπτουν την Χρηματοοικονομική Απαιτήτηση για Ενώσεις Προσώπων (κατόπιν στάθμισης ανάλογα με τη συμμετοχή τους στην Ένωση Προσώπων) ενώ ο μέσος όρος των ιδίων κεφαλαίων αποδιδόμενων στους μετόχους της μητρικής κατά τη λήξη των τριών (3) τελευταίων ελεγμένων οικονομικών χρήσεων πριν την Ημερομηνία Υποβολής του τρίτου μέλους αυτής (που αποτελεί νομικό πρόσωπο της περίπτωσης 8.2. (ii)) είναι μηδενικός (0 Ευρώ), η εν λόγω Ένωση Προσώπων θεωρείται ότι πληροί τα Κριτήρια Χρηματοοικονομικής Επάρκειας του όρου 8 της Πρόσκλησης Υποβολής Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος.	Παρακαλούμε δείτε τη δοθείσα απάντηση στην υπ' αριθμ. 49 ερώτηση.